

M.A. (PART-I)
HISTORY

History of Modern Maharashtra (1818-1920)
(Paper – I) April 2016

QP Code : 20892

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt any four questions.
(2) All questions carry equal marks.

1. Describe the socio-Economic conditions of Maharashtra on the eve of British Conquest.
2. Write a note on Bal Shastri Jambhekar as a pioneer of Modern Maharashtra.
3. Examine the achievement of Mahatma Jyotirao Phule as on Universal Humanist with special reference to his Satyashodhak Samaj.
4. Assess the achievements of Gopal Ganesh Agarkar as the rationalist social reformer of Modern Maharashtra.
5. Comment on Nationalism and Revivalism of Vishnushatri Chiplunkar.
6. Evaluate the causes of the uprisings of Ramoshi, Bhil and Koli's of Maharashtra.
7. Explain the developments of Education and Literature in Maharashtra during the period of your study.
8. Comment on any two of the following.
 - (1) Prathana Samaj
 - (2) Shahu Maharaj and Vedokta Episode
 - (3) Contribution of Revolutionaries of Maharashtra toward Swarajya.
 - (4) Development of press in Maharashtra.

SP-Con. 5546-16.

TURN OVER

QP Code : 20892

2

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. ब्रिटिश राज्यवटीपूर्वी महाराष्ट्रातील सामाजिक आणि आर्थिक परिस्थितीचे वर्णन करा.
२. आधुनिक महाराष्ट्राचे जनक म्हणून बाळशास्त्री जांभेकर यांच्या विषयी टिपण लिहा.
३. सत्यशोधक समाजाच्या विशेष संदर्भासह वैश्विक मानतावादाविषयी महात्मा ज्योतिराव फुले यांच्या कार्याचे परीक्षण करा.
४. गोपाळ गणेश आगरकरांचे आधुनिक महाराष्ट्रातील बुद्धीप्रामाण्यवादी समाजसुधारक म्हणून कार्य विशद करा.
५. विष्णूशास्त्री चिपळूणकरांच्या राष्ट्रवाद आणि पुर्नरुज्जीवनवादावर भाष्य करा.
६. महाराष्ट्रातील रामोशी, भिल्ल, कोळी यांच्या उठावाच्या कारणांचे मुल्यांकन करा.
७. तुमच्या अभ्यासाच्या कालखंडातील महाराष्ट्रातील शिक्षण आणि वाङ्मय यांचा झालेला विकास स्पष्ट करा.
८. खालीलपैकी दोहोंवर भाष्य करा.
 - (अ) प्रार्थना समाज
 - (ब) शाहू महाराज आणि वेदोक्त प्रकरण
 - (क) स्वराज्य प्राप्तीतील महाराष्ट्राच्या क्रांतीकारकांचे योगदान
 - (ड) महाराष्ट्रातील वर्तमानपत्रांचा विकास.

SP-Con. 5546-16.

M.A. (PART- I)
HISTORY
Indian National Movement (1858-1947)
(Paper – II) April 2016

Q.P. Code : **20846**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Answer any **four** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.

1. Discuss in brief the various schools of historiography towards the understanding of Indian National Movement.
2. Write a detailed note on the rise of political consciousness among the Muslims.
3. Examine the impact of western education on the socio-religious reform movement.
4. Explain the role of Indian Capitalists in the emergence of economic nationalism in country.
5. Evaluate the importance of Revolutionary Nationalists in the Indian National Movement.
6. Assess the contribution of the Quit India Movement of Gandhiji to the Indian National Movement.
7. Review the chain of events leading to the freedom and partition of India in 1947.
8. Write short notes on any **two** of the following :
 - (a) Hindu Maha sabha
 - (b) Constitutional developments from 1917 to 1947
 - (c) Emergence of new forces in Indian National Movement.

[TURN OVER

(३ तास)

गुण : १००

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीच्या आकलनातील इतिहास लेखन शास्त्रांच्या विविध विचार प्रवाहांची थोडक्यात चर्चा करा.
२. मुस्लिम समाजात उदयास आलेल्या राजकीय जाणिवेवर सविस्तर टीप लिहा.
३. सामाजिक आणि धार्मिक सुधारणा चळवळीवरील पाश्चात्य शिक्षणाच्या परिणामांचे परीक्षण करा.
४. देशातील आर्थिक राष्ट्रवादाच्या उदयातील भारतीय भांडवलदारांची भूमिका स्पष्ट करा.
५. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील, क्रांतीकारी राष्ट्रवाद्यांच्या महत्वाचे मुल्यमापन करा.
६. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील महात्मा गांधीजींच्या चले जाव चळवळीच्या योगदानाचे मुल्यांकन करा.
७. इ.स. १९४७ मध्ये भारतास मिळालेले स्वातंत्र्य आणि झालेल्या फाळणीस कारणीभूत असलेल्या घटना शृंखलेचा आढावा घ्या.
८. खालीलपैकी कोणतेही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा.
 - (अ) हिंदू महासभा
 - (ब) इ.स. १९१७ ते १९४७ मधील घटनात्मक विकास
 - (क) भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील नविन शक्तींचा उदय

M.A. (PART- I)

HISTORY

History of Europe (1789- 1919)

(Paper – III)

April 2016

Q.P. Code : **20777**

(3 Hours)

[Total Marks :100

N.B. : (1) Attempt any **four** questions.

(2) All questions carry **equal** marks.

1. Assess the work of National Assembly and National convention till 1795 in France.
2. Bring out the domestic policy of Napoleon Bonaparte.
3. Examine the major causes and consequences of the French revolution in 1848.
4. Review the economic transformation brought out by the Agrarian revolution in Europe.
5. Explain the Contribution of Bismark towards the Unification of Germany.
6. Analyse the Eastern Question with reference to the Greek war of Independence between 1821 and 1831.
7. Discuss the factors leading to the world war - I.
8. Comment on the reforms of Necholas - I in Russia.

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकुण गुण : १००)

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. इ.स. १७९५ पर्यंतच्या फ्रान्स मधील राष्ट्रीय सभा आणि राष्ट्रीय समितीच्या कार्याचे मुल्यांकन करा.
२. नेपोलियन बोनापार्टचे आंतर्गत धोरण स्पष्ट करा.
३. इ.स. १८४८ मधील फ्रेंच क्रांतीच्या प्रमुख कारणांचे आणि परिणामांचे परीक्षण करा.
४. कृषी क्रांतीने युरोपमध्ये घडवून आणलेल्या आर्थिक बदलाचा आढावा घ्या.
५. जर्मनीच्या एकीकरणातील बिस्मार्कचे योगदान विशद करा.
६. इ.स. १८२१ ते १८३१ मधील ग्रीक युद्धाच्या संदर्भासह पूर्वेय प्रश्नाचे विश्लेषण करा.
७. पहिल्या मयायुद्धास कारणीभूत घटकांची चर्चा करा.
८. रशियातील निकोलस पहिल्याच्या सुधारणावर भाष्य करा.

.....

M.A. (PART- I)
HISTORY
History of China (1900 – 1992)
(Paper – IV) April 2016

QP Code : **21711**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) **Attempt any four questions.**
(2) **All questions carry equal marks.**

1. Discuss the imperialism at the opening of the 20th Century China.
 2. Bring out the importance of the social origin of the Chinese Revolution of 1911.
 3. Examine the foreign policy of the nationalist government under Chiang Kai-Shek.
 4. Review the policies and strategies of Mao Zedong
 5. Analyse the various phases in the civil war of China.
 6. Write an essay on the reconstruction programme of the Peoples Republic of China.
 7. Account for the emergence of Deng Xiao Ping and New Order in China.
 8. Comment on the Chinese relations with the U.S.A
-

[TURN OVER]

QP Code : 21711

2

(मराठी रूपांतर)

(3 तास)

(एकूण गुण : १००)

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.

१. २० व्या शतकाच्या सुरुवातीच्या चीनमधील साम्राज्यवादाची चर्चा करा.
२. इ.स. १९११ च्या चीनी क्रांतीच्या सामाजिक कारणांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
३. चिआंग कै शेकच्या नेतृत्वाखालील राष्ट्रीय सरकारच्या परराष्ट्र धोरणाचे परीक्षण करा.
४. माओ झेडाँगच्या धोरणांचा आणि डावपेचांच्या आढावा घ्या.
५. चीनी यादवी युद्धातील विविध टप्प्यांचे विश्लेषण करा.
६. चीनी लोक प्रजासत्ताकाच्या पूर्णरचना कार्यक्रमावर निबंध लिहा.
७. चीनमध्ये डेंग झिओपिंग आणि नव्या शासनाच्या उदयाची कारणमिमांसा द्या.
८. चीन अमेरिका संबंधावर भाष्य करा.
